

izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15
za zased. ozemlje . 300
za inozemstvo . . 40

Oglaš za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
malí oglaš do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 168
Telefon št. 72
Upravišstvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 36
Referat kn. poš. št. 11.843

Ljubljana, 14. januarja.

Med nepopisnim navdušenjem naroda in njegovih izvoljenih zastopnikov je danes regent svečano otvoril zasedanje Ustavotvorne skupščine. Bil je prekrasen dan. Solnce je pošiljalo svoje svetle žarke na slavnostno razpoloženo prestolnico, zastave so veselo plapolale, po ulicah se je gnetla vzhicena množica, vzklikajoč do govornikov, narodu, kralju, vojski, s trdnjave stare, ki je toliko stoletij verno stražila zibelko nacionalne misli so grmeli topovi, godbe so veselo igrale »Naprej zastavo slave«, butale »Lepo našo domovino«, v močnejših akordih je donela himna »Bože pravde«.

Konstituanta je pozdravila regenta z najprisernejšimi ovacijami. Bila je to manifestacija monarhistične ideje, kakor si lepše in značilnejše ni mogoče predstavljati. Predno se je začela razprava o ustavi, se je jasno pokazala volja ogromne večine našega naroda, da bodi Jugoslavija srečna in mogočna kraljevina pod vodstvom svoje narodne dinastije Karagorgjevičev. In nič manj burna je bila manifestacija za narodno in državno edinstvo. Ko je regent s povzdignjenim jasnim glasom govoril o sveti oporoki v borbi za svobodo padlih junakov ter označil kot kardinalno nalogo Ustavotvorne skupščine zagotoviti naše narodno in državno edinstvo se vihar navdušenja in pritrditve ni hotel poleči. Tudi misel narodnega in državnega edinstva je slavila v konstituenti danes svojo odločilno zmago.

Prestolni govor je napravil najgloblji vtis. V njem je v kratkih obriših in velikih potezah začrtan program, ki ga naj konstituanta modro izpelje in naši državi bo postavil najtrdnjše temelji. Mi pričujemo danes tudi glavne določbe ustavne predloge, ki se drži velikih misli prestolne besede.

Konstituanta je dobila danes močno vzpodbudo za plodonosen pričetek in svršetek svojega dela. Naj bi krasni, sree povzdigaajoči momenti današnjega dneva tvorili srečen omen za dovršitev velike naloge, kateri sedaj pristopajo izbrani zastopniki našega naroda.

Slepomišenja mora biti konec.

Beograd, 14. jan. (Izv.) Danes popoldne se je oglašil v imenu parlamentarne kluba muslimanov pri min. predsedniku Pašiču, posl. Korut. Potem, ko je objasnili razne pogoje, pod katerimi bi hoteli muslimani stopiti v vladu, je ministrski predsednik Pašič izjavil, da se morajo sedaj v parlamentu stranke odrediti, da se bo videlo, katere so za državo in katere so proti državi. Izjava ministrskega predsednika je napravila na muslimane pa tudi na druge parlamentarne grupe globok vtis.

Sarajevo, 14. januarja. Muslimanski poslanec dr. Karamahmedović je odložil svoj mandat. Na njegovo mesto stopi prof. Sadović. Dr. Karamahmedović je bil, kakor znano, kandidat za portfelj ministra nar. zdravja.

Zemljoradniki gredo v vladu.

Beograd, 14. jan. (Izv.) Razgovori z zemljoradniki so toliko napredovali, da je pričakovati že tekom jutrišnjega dne končne odločitve za vstop v vladu. Ni še odločeno, katere resortne dobijo zemljoradniki in katere osebe pošljejo v kabinet. Od slovenskih članov bo najbrže vstopil v ministrstvo posl. Pucelj.

Beograd, 14. januarja. (Izv.) Kakor je izvedel Vaš dopisnik, naši vladi o kakih italijanskih zahtevih, oziroma notih glede odločitve izpraznitve zasedenega ozemlja, ni nič znano. Taka depesha sploh ne obstoja.

Prestolni govor regenta.

BEOGRAD, 14. jan. Na današnji seji Ustavotvorne skupščine je prečital prestolonaslednik-regent sledeči prestolni govor:

Og. narodni poslanci! Z božjo milostjo, nesmrtno hrabrostjo, neomejeno vdanostjo naroda in pomočjo naših velikih zaveznikov je dovršeno osvojenje in ujedinjenje našega celokupnega naroda, katero sem imel srečo že pred dvema letoma svečano proglasiti in ki je danes tudi mednarodno priznana. Po volitvah v ustavotvorno skupščino, izvršenih v primernem redu in svobodi, vas v našem zgodovinskem Beogradu ne pričakujemo v sijajnih palačah. Naši predniki in mi sploh nismo nikdar mislili na njihovo grajenje, ker je vse prejšnje, od nekdanj pa do danes, bilo osredotočeno samo v naše osvoboditve in ujedinjenje, in moj vzvišeni roditelj Nj. Vel. kralj Peter I. je živel vse svoje življenje v želji in nadi, da doživi ta srečni dan. Oslareli in onemogeli, upognjeni pod bremenom, ki jih je nosil z narodom za narod, vam po meni pošilja svoj kraljevski pozdrav. Dobro nam došli bratje iz vseh krajev naše prostrane in mile domovine z željo, da srečno vršite svoje velike zgodovinske posle. Orožje je storilo svoje delo za današnje stanje. Naj ga modrost narodnih poslancev izpopolni in krona!

Og. narodni poslanci! Prepričan sem, da boste pri izmenjavi misli o stvoritvi ustave imeli pred očmi samo splošno dobro našega naroda in da ne boste izgubili iz vida v nobenem trenutku, da je ta narod stoletja trpel muke pod sovražniki, ki so prihrumeli od vzhoda in zapada, razdeljali njegovo edinstvo ter onemogočili ustanovitve močne države. Zavirali so njegov narodni razvoj, trošili njegovo kri za ojačenje moči osvoboditeljev, in samo globoka nada, da bo enkrat prišel trenutek njegovega osvobodjenja in narodnega ujedinjenja, ga je vzdržala v življenju.

Og. narodni poslanci! Moje zaupanje v narod je neomajno. On je s svojo politično zavesljo na višni naloge, ki je pred nami. Treba je, da se ta naloga završi tako, da naša ustava v vseh svojih ustanovah in perspektivah, ki jih ustvari, ostane velik dokument našega vsestranskega

napredka. Naši pračedi so se tu naselili in mi smo osvobodili ter privrati uedinili naše narodne pokrajine v eno državo. Ta država je naše prvo dobro in naša največja pridobitev. Ustava ima biti obdana z vsemi modernimi pogoji trajnosti in nadaljnega razvoja. Preizkušajte in določite, gg. poslanci, te pogoje! V tem so vaše pravice in vaša svoboda popolnoma zajamčene. Jaz obračam pozornost na enega teh pogojev. Mislim na najvažnejše: To je pravica, pravica vsem delom našega naroda, pravica vsem verizpovedanjem, pravica velikim in malim, močnim in slabim, pravica vsem, ki niso našega imena in plemena, pa so naši sodržavljanji. Razvoj družbe in države posebno obrača našo pozornost gospodarski pravici. Splošno je prepričanje v svetu in splošna težnja, da je narod vse več in več. Edino tako se ljudska civilizacija zavaruje pred dasedanjimi periodičnimi pretresi. Verska borba med ljudmi in narodi izginja ter stopa v ozadje. Tudi narodna borba se bo ublažila, toda poostrišla se bo gospodarska, ako ne zanesemo v vse misli, delo in odnosa, v gospodarskem in socialnem življenju težnje po pravici. Tako bo naša država, zasnovana na popolni ravnopravnosti in najširšem demokratizmu, omogočila harmoničen razvoj vseh narodnih sil in ustvarila pot tudi najsiromašnejšemu, da s svojim umom in delom pride do največjega ugleda v družbi in najvažnejšega mesta v državi.

Og. narodni poslanci! Verni zapuštniki, ki so jo nam ostavili mili naši padli junaki, je treba, da z ustavo zagotovimo naše narodno in državno edinstvo. V to ime naj bo srečno delo ustavotvorne skupščine, naj ga blagoslovi Bog in naj se izvrši v radost tako celokupnega našega naroda kakor tudi naših preizkušenih prijateljev ter naj povede naš celokupni narod v veliko in svobodno dobo v svetovni zgodovini.

Da živi narod Srbov, Hrvatov in Slovencev! Da živi naša mila domovina! Da žive vsi državljani naše mlade domovine!

Mednarodna politika Italije.

Pariz, 14. januarja. Rimski poročevalec »Matina« je imel razgovor z neko politično osebnostjo, katere je nazore italijanskih oficijoznih krogov glede mednarodne politike takole razložila: Italija za enkrat ne želi zvez in želi ne glede na svoje obveznosti, ki jih ima vsled pripadnosti do entente, po možnosti ohraniti trgovinsko svobodo. Nemčija se italijanskim oficijelnim krogom ne zdi več Evropi nevarna. Tudi se italijanski gospodarski krogi ne boje, kakor francoski gospodarski politiki, brzega obnavljanja Nemčije. Najvažnejše vprašanje za Italijo je ustanovitev udruženja donav. držav z Dunajem na čelu, ki se mora na vsak način prepričati. Nezaupanje proti Jugoslaviji je takoj izginilo, čim je italijanski narod izvedel, da se Jugoslavlani hkrati s Čehi upirajo vzpostavitvi Velike Avstrije. Iz sličnih razlogov si Italija ne želi, da bi se Avstrija združila z Bavarsko, kakor se tudi Francija upira združitvi Dunaja z Berlinom. Z Rusijo želi Italija čim preje vzpostaviti trgovinske odnose, v orientalski politiki pa zahteva revizijo soveške mirovne pogodbe, da si pridobi zase turške simpatije.

Poštni štrajk v Austriji.

Dunaj, 14. januarja. (Izv.) Poštni štrajk je z današnjim dnevom popoln. Ker so nekateri poštni uradi še delovali, so prišli stankajoči pred dotične urade in s silo preprečili uradovanje. Burni prizori so se odigrali v VIII. in X. okraju, kjer so stankarji vrgli uradništvo na ulice in zasedli pošne

urade. Ves poštni promet na Dunaju je ustavljen. Dunaj je popolnoma odrezan od inozemstva. Na severnem kolodvoru so se želničarji proglasili za solidarne s stavkajočimi. Pri tem je prišlo do preprirov, pri katerih je policija intervenirala z orožjem. Nekaj oseb je bilo ranjenih. Promet s severnega kolodvoru je ustavljen. Na zapadnem kolodvoru so se tudi odigrali burni dogodki.

Telefon in telegraf danes še funkcionirata, vendar se že pojavlja energično gibanje, da se tudi telefonski in telegrafski nastavljenji pridružijo svojim poštnim tovarišem. Računa se, da izbruhne stavka še nocoj.

Po poročilih z dežele, je tudi tam poštna stavka v vseh večjih krajih popolna.

Izgon galiških in ruskih židov z Dunaja.

Dunaj, 14. januarja. (Izv.) V današnji seji občinskega sveta je predlagal krščansko - socialni voditelj Kunschak, naj se izženejo z Dunaja vsi ruski in gališki židi. Ta predlog je izzval viharne debate, posebno med govorom židovskega nacionalista dr. Ehrlicha, ki je izjavil, da je verižniška enketa tudi najbolj neumnemu človeku dokazala nezmožnost krščansko - socialne vlade. Na vprašanje, kdo je najbolj neumen, je odgovoril: »Najneumnejši so krščansko - socialni volilci, kar je izzvalo vihar ogorčenja. Predlog je bil končno sprejet. Zanj niso glasovali le krščanski socialci, temveč tudi socialni demokrati.

Svečana otvoritev konstituantne.

Beograd, 14. jan. (Izv.)

V mestu je vladalo danes že na vse zgodaj svečanostno razpoloženje. Dan je prekrasen, pravo pomladansko solnce sije na prestolico. Razmnogo hiš vihrajo narodne zastave. Ker je danes obenem pravoslavno novo leto, je življenje v mestu še živahnije. Na Terazijah, pred dvorom in po vseh ulicah, ki vodijo od dvora do konstituantne, se je zbrala ogromna množica naroda za špalirjem vojaštva, ki se je razvrstilo od Terazij po ulici kralja Milana in Miloša Velikega. V špalirju so bili tudi gojenci vojaške akademije, v Miloševi ulici pa štirje artilerijski oddelki. Tudi pred konstituantno so se zbrale velike mase naroda. Ob 10-20 dopoldne so pričeli poslanci prihajati v dvorano. Seje so se udeležili demokrati, radikali, muslimani, zemljoradniki, zajedničarji, klerikanci in dr. Trumbić. Komunisti, Radičevići, socialni demokrati in programatični republikanci so se absentirali. Kljub temu je bila zbornica tako močno zasedena, da vrzeli sploh ni bilo opaziti. V diplomatskih ložah so se nahajali: angleški, francoski, češki, italijanski in grški poslanik in zastopniki ostalih poslaništev, vsi v uniformah. Ob 10-30 je predsednik dr. Ribar otvoril sejo, nakar je tajnik dr. Agatonović prečital zapisnik zadnje seje. Dr. Ribar je nato prosil poslance, naj ostanejo na svojih mestih, dokler ne pride regent.

Triumfalna vožnja v konstituantu.

Medtem se je ob zvokih himne ob tričetrt na enajst podal regent iz dvora v konstituantu. Obleden je bil v generalsko gala-uniformo in opasan s sabljo, ki so mu jo o priliki njegovega poseta v Bosni darovali v Sarajevu. Regenta je spremljal Pašič. Voz je bil četveroprepren. Za gala-vozom je sledila regentova suita, nato pa dva eskadrona kraljeve garde na konjih. Na potu v konstituantu je prirejal narod regentu velikanske ovacije, ki so se stopnjevale od trenutka do trenutka. Ko je prispel regentov voz pred poslopje konstituantne, vzklikanja ni bilo ne konca ne kraja. Pred konstituantu sta bila oddelka pehote in konjenice kraljeve garde, na dvorišču poslopja pa kraljeva godba, ki je, ko se je pojavil regent, po vrsti intonirala vse tri narodne himne.

Pozdrav predsedništva.

Pred vhomom v konstituantu je predsedništvo konstituantne z doktorjem Ribarjem na čelu sprejelo regenta, ki ga je dr. Ribar pozdravil s sledečimi besedami: Vaše kraljevsko Visočanstvo! V veliko čast nam je, da danes otvarjate Ustavotvorno skupščino v imenu svojega sivega očeta, Nj. V. kralja Petra. Regent je prisrčno odzdravil za zahvalo in odšel nato v spremstvu ministrske

ga predsednika Pašiča in dr. Ribarja v konstituantu.

Ovacije v konstituenti.

Vsi navzoči poslanci so se takoj dvignili raz sedežev in pozdravili vladarja z oglišljivimi vzkliki. Regent je stopil na kraljevsko tribuno ter se smehljaje zahvaljeval za izkaze udanosti. Poleg regenta sta stopila Pašič in dr. Ribar, na obeh straneh pa so se postavili ministri in parlamentarni tajniki. Sredi viharnega navdušenja je Nikola Pašič izročil regentu prestolni govor, ki ga je prestolonaslednik čital s krepkim in jasnim glasom, posamezne odstavke močno naglašujoč. Med regentovim govorom so na trdnjavi neprestano grmeli topovi in zvonili vsi zvonovi na beograjskih cerkvah. Čitanje govora so poslanci ponovno prekinili z viharnim ploskanjem, zlasti, ko se je regent spominjal svojega očeta kralja Petra. Poslanci so vzklikali: Živel kralj Osvoboditelj! Do enakega navdušenja je prišlo pri pasusu o državnem in narodnem edinstvu in pri spominu na naše junake. Čitanje prestolnega govora je nehalo ob 11 in četrt. Ko je utihnil regentov glas, je zaorila vsa dvorana v nepopisno vzklikanje. Med burnimi ovacijami je zapustil regent zbornico, spremljan od predsednika in Pašiča. Zunaj pri slovesu je prisrčno stisnil dr. Ribarju roko in ga prosil, naj izreče poslanem njegovo zahvalo za izkazane mu časti.

Zanimiv incident.

Pri odhodu se je dogodil zanimiv incident. Ministrski predsednik Pašič je v trenutku, ko je stopil v regentov voz, opazil, da nima cimetra. Rešil ga je takoj iz zadrega dr. Ribar, ki mu je dal svojega. Regent je incident opazil, se posmehljaj in rekel: »Evo Pašiča pod Ribarjevim klobukom!« Eden izmed navzočih poslancev je potem pripomnil: »To je simboličen izraz današnje politične situacije!«

Konec seje.

Po regentovem odhodu je predsednik dr. Ribar odredil kratko pavzo. Muslimani so med tem zahtevali, naj se na jutrišnji seji ne vrši volitev ustavnega odbora in odbora za imenovanje poslovnika, ker bodo stranke ki še niso prisegle, to storile, da morejo dobiti zastopstvo v teh dveh odborih. Kabinet je to zahtevo odklonil. Po zopetni otvoritvi je predsednik naznanil, da se bo prihodnja seja vršila jutri z dnevnim redom: 1.) Debat o poročilu verifikacijskega odbora. 2.) Volitev odbora za ustavo in izpremembo poslovnika. Predlog je bil kljub protestu muslimanov in socialistov sprejet, nakar je bila seja zaključena.

Po seji pa je vendar prišlo do sporazuma, nakar je dr. Ribar obvestil muslimane, da imenovane volitve na jutrišnji seji še ne pridejo na vrsto.

Klerikalc pritiskajo in Velik požar v Zagrebu

Beograd, 14. jan. (Izv.) Danes se je pri ministrskem svetu ponovno oglašil v imenu »Jugoslovanskega kluba« dr. Korošec. Zdi se, da so vsi njegovi poizkusi ustvariti si ugodnejšo situacijo, ostali brez uspeha. »Tribuna« prinaša danes zvečer vest da se s Koroščevo grupo sploh ne more doseči sporazuma za vstop v vladu. Klerikanci so izjavili, da so pripravljeni položiti prisego ter za-trjujajo, da so ravno tako dobri monarhisti, kakor radikali ali demokrati. Z odklonitvijo prisage da niso hoteli nič drugega nego olajšati situacijo za morebitno pridobitev Radičevcev.

Zagreb, 14. januarja. (Izv.) Včeraj ob 11.45 zvečer je nastal v tukajšnjih skladiščih tvornice »Penkala« požar, ki je zavzel velike dimenzije in napravil nad milijon kron škodo. Zgorelo je vse blago. Ognjegasci so gasili celo noč in se jim je šele po velikih naporih posrečilo požar lokalizirati in preprečiti, da niso zgorela tudi sosednja delavska stanovanja.

Pariz, 14. januarja. Sestava nove vlade je poverjena Peretu, ki bo predsedniku republike do večera naznanil svoj končno veljavni sklep.

Berlin, 15. januarja. (Izv.) Hude zvestveni teater je za mesec marc angaziran za gostovanje v Berlinu.

Dunaj, 14. januarja. (Izv.) Dne 27. decembra 1920 sličenjena trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Avstrijo, je stopila danes v veljavo.

Vladina ustavna predloga.

Beograd, 14. jan. (Izv.)

Državni tiskarni je dotiskan in razdelitev poslanecem pripravljen projekt ustave, ki bo tvoril podlagu ustavni debati. Projekt je, kakor znano, v svojem glavnem po prvotnem Markovićevem načrtu. V 11 oddelkih vsebuje 86 členov. Njegove glavne določbe so sledeče:

V prvem oddelku je ime države označeno kot «Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev», ki je ustavna parlamentarna nasledna monarhija. K tej določbi je pripravljen demokratski predlog za uvedbo imena «Jugoslavija». Kot službeni jezik je v projektu označen srbsko-hrvatski, poleg njega v slovenskih krajih slovenski dialekt. Po demokratskem predlogu naj se službeni jezik označi kot srbsko-hrvatsko-slovenski.

Osnovne državljanske pravice.

Drugi oddelk vsebuje osnovna državljanska prava po v modernih ustavih splošno priznanih principih. V členu 13. je zajamčena svoboda vere in vesti. Kot priznana veroizpovedanja se usvajajo vsa tista, ki so v katerikoli delu države do sedaj imela zakonito priznanje. Priznanje drugih ver se mora izvršiti s posebnim zakonom. Člen 14. proglašava svobodo tiska. Cenzura je pristupna le v času mobilizacije in vojne. Konfiskacija časopisov (posameznih števil) se sme izvršiti le zaradi žalitve vladarja, članov vladarske hiše, tujih državnih poglavarjev, pozivanja državljanov, da s silo spreminijo ustavo ali druge zakone, in pa zaradi izživljanja verskega ali plemenskega razdora in mrznje proti državi. Člen 16. določa obvezno in brezplačno osnovno podučevanje in državno nadzorstvo nad vsemi učilišči.

Državna oblast.

Tretji oddelk govori o državnih oblastih. Člen 20. predpisuje, da se mora zaščititi s posebnim zakonom državno uradništvo in zavarovati državna služba od politično-stranarskega vpliva. Zakonodajna oblast vršita kralj in narodno predstavnništvo. Upravno vlast vrši kralj preko odgovornih ministrov, sodniško oblast vršijo sodišča.

Kralj.

V četrtim oddelku so označena kraljevska prava. Kralj napoveduje vojno in zaključuje mir. Ako država ni napadena in ji vojna ni napovedana od druge države, mora pred vojno napovedjo nanjo pristati parlament (člen 28.). Noben čin kraljevske oblasti nima veljave in se ne more izvršiti, ako ga ni podpisal tudi pristojni minister. Tudi za čine, ki jih izvrši kralj kot vrhovni poveljnik vojske, je odgovoren vojni mini-

ster. Nasledstveno pravo je omejeno na moško potomstvo prestolonaslednika Aleksandra. Ako kralj nima moškega potomstva, si odredi naslednika iz pobočne linije, ako v to pristane narodna skupščina.

Regentstvo.

Peti oddelk vsebuje pravila o namestništvu. V slučaju, da se prestol izprazni, se mora takoj sestati narodno predstavnništvo, ki rešuje vladarsko vprašanje.

Parlament.

V šestem oddelku je določeno, da je narodno predstavnništvo sestavljeno iz narodne skupščine in senata. Narodna skupščina sestoji iz tristo poslancev, izvoljenih na štiri leta, aktivno in pasivno volilno pravo je vezano na izpolnitev 21. leta. Rešitev vprašanja o ženskem volilnem pravu je prepuščeno posebnemu zakonu. Senat šteje 100 članov. Pasivna pravica je vezana na starost 40 let, do vršitev srednje ali strokovne šole, odnosno na dvakratno izvolitev za narodnega poslanca. Aktivna volilna pravica se začne s 30 letom. Senatorji se volijo na devet let, senat se obnavlja z izvolitvijo novih članov v tretjini volilnih enot vsake tri leta. Narodno predstavnništvo se sestaja v redno zasedanje vsako leto 20. oktobra. To zasedanje se ne more prej zaključiti, dokler ni rešena državni proračun. Izredna zasedanja sklicuje kralj. V členu 48. je določen pristojnost narodne skupščine nad senatom. Člen 49. dopušča, da po pooblaščenju narodnega predstavnništva vlada izvršuje od parlamentarnega odbora sprejete predloge kot zakone, prej nego so bili razglašeni v parlamentu.

Državna in samouprava.

Sedmi oddelk razpravlja o upravni oblasti. Poleg ministrov kot vrhovnih šefov državne uprave pripušča člen 57. državne podtajnike. Členi 58., 59. in 60. vsebujejo določbe o ministrijski odgovornosti. Člen 61. določa, da sme vrhovna upravna oblast izdajati uredbе z zakonsko veljavo samo na osnovi zakonodajnega pooblastila parlamenta, ki se daje za vsak slučaj posebej. Uprava v kraljevini se vrši po oblastih (pokrajinskih), srezih (okrajih) in občinah. Število oblastí, ki obsegajo dvesto do šeststotisoč prebivalcev, ne sme biti večje od 35. Beogradska, zagrebska in ljubljanska oblast smejo obsegati do 800.000 duš. Na čelu vsake oblasti stoji oblastni (pokrajinski) načelnik, ki ga postavlja kralj. Poleg državne uprave je uvedena samouprava s sledečim delokrogom: pokrajinske finance, oblasti ali pokrajinska javna dela, skrb za poljedelstvo, uprava pokrajinskega imetja, briga za narodno zdravstvo, lo-

kalna policija, pokrajinski socialni zadatki, pokrajinske humane in sabačajne ustanove, sodelovanje pri širjenju prosvete in strokovne izobrazbe v pokrajini, ustanavljanje in vzdrževanje zavodov za štednjo, vzajemno pomoč in osiguranje. Zakon lahko poveri pokrajinskim upravam tudi še druge posle. Organi pokrajinske uprave so pokrajinska skupščina in pokrajinski odbor. Volilna pravica je obča, enaka in neposredna. Pokrajinska skupščina ima pravico izdajati uredbе o vseh vprašanjih njene kompetence. Uredbe proglašuje pokrajinski načelnik. Ako smatra, da je protiva ustavi zakonom ali državnim interesom, jo pošlje državnemu svetu na odločitev. Državni svet mora odločiti tekom enega meseca. Pokrajinski načelnik sme zadržati vsako odločitev samoupravnih organov, ki imajo pravico pritožbe na državni svet. Ako državni svet v roku dveh mesecev pritožbe ne reši, je prvotna odločitev postala pravomočna. Za upravne spore se ustanovijo prvostopna upravna sodišča. Vrhovno upravno sodišče je državni svet, katerega polovico izvoli narodna skupščina, izmed kraljevih kandidatov, polovico pa kralj izmed kandidatov narodne skupščine.

Sodstvo.

Osni oddelk razpravlja o sodniški oblasti. Kasacijsko sodišče za vso državo se ustanovi v Zagrebu. Kandidate za člane kasacijskega in apelacijskega sodišča ter za predsednike prvostopnih sodišč postavljajo sodniki. Podrobne odredbe bo določil poseben zakon.

Državno gospodarstvo.

Deveti oddelk vsebuje predpise o državnem gospodarstvu. Člen 78. proglašava načelo progresivnega davka in nalaga tudi kralju in prestolonasledniku davčno obveznost. Kot vrhovno računsko sodišče se ustanovi Glavna kontrola, katere člane voli parlament izmed kandidatov, ki jih predloži vlada.

Vojska.

V desetem oddelku je proglašena splošna brambna dolžnost. Kot vrhovna vojaška sodniška instances je določeno civilno kasacijsko sodišče.

Sprememba ustave.

Enajsti in zadnji oddelk vsebuje predpise o spremembi ustave, v kar je poklicana ustavotvorna skupščina, ki jo tvorita narodna skupščina in senat v skupnem zboru. Posamezne odredbe ustave se smejo suspendirati samo v slučaju vojne ali obče mobilizacije ali v posameznih krajih v času obče nesigurnosti in to le s posebnim zakonom.

mištva, to pa samo v toliko, v kolikor te zadeve niso podrejene kompetenci posebnih zveznih oblastí. Prva oblast se bo odsej imenovala deželna vlada (deželni zbor), druga pa deželna vlada (dvorec). Pri adresiranju poštinih pošiljatev je treba naznačiti poleg naslova še označbo „deželni zbor“ ali „dvorec“.

Prosveta.

* Obnovitev Akademije. «Akademija», ljudsko izobraževalno društvo v Ljubljani je s svojim občinim zborom dne 10. t. m. obnovila svoje vršno kulturno delo. Izbran je bil nov odbor. Predsednik je dr. Vladimir Knafljč, podpredsednik dr. France Goršič, tajnik dr. Joža Bohinjec, blagajnik Rudolf Medič, gospodar prof. Fran Jeran, odborniki: univ. prof. dr. St. Lapajne, prof. dr. Alojzij Zalokar, univ. doc. dr. Franc Veber, odvetnik dr. J. C. Oblak, vodja drž. posredovalnice za delo Franc Erjavec, dalje trije namestniki in trije pregledniki. Na prvi seji odbora se je izdelal podrobnejši načrt, tako da društvo prične s prvo serijo približno 20 predavanj pričetkom februarja. Sodelovanje so obljubili mnogi strokovnjaki, da bo na ta način mogoče najširšim vrstam podati zanimivo in razumljivo snov iz vseh važnih in aktualnih strok. V jeseni priredi društvo celo vrsto tečajev v strokah, ki morajo danes zanimati vsakega državljanca. Društvo hoče posvetiti pozornost gospodarskim, državnim,

umetniškim, prirodoslovnim, kulturnozgodovinskim in socialnim vprašanjem. Ker je društveno delovanje, odvisno le od članskih prispevkov, je dolžnost zlasti od premožnejših, da pristopijo k temu prepotrebemu kulturnemu društvu. Članarina znaša letno samo 10 kron.

— *Sprememba repertoarja v drami.* V soboto dne 15. januarja: «Smrti ples I. Izven. V nedeljo dne 16. januarja: «Smrti ples II. Izven. V ponedeljek dne 17. januarja: «Pohujšanje v dolini šentflorjanski». Izven. Za ponedeljek dne 17. t. m. napovedana predstava «Čvrček za pečjo» za red D se vled tehničnih ovir (godha) ta dan ne more vršiti.

— *Glashena šola v Ptuju* šije že 130 učencev, a še vedno se priglašajo novi. Dne 11. t. m. je priredila dobro uspešni koncerti. Nadaljnji koncerti se vrše dne 28. januarja in 22. februarja tekočega leta.

— *Jubilaj prof. Jagića.* Slavni učnjak, slavist Vatroslav Jagić, je slavil te dni 50letnico svoje promocije na univerzi v Leipzigu. Pri tej priliki je prof. Jagić prejel od vseh strani mnogo čestitk, med drugimi od dunajske in berlinske akademije znanosti, dunajske univerze in filozofske fakultete.

— *Branislav Nušić nevarno bolan.* Kako poročajo, «Demokracija», je načelnik umetniškega oddelka g. Branislav Nušić nevarno obol el in se pada te dni na Dunaj, da na tamošnji kliniki konzultira specialista glede svoje bolezni.

— *Aleksander Zabolotskij f.* Po poročilih iz Rusije so boljševiki ustrelili moskovskega vseučilišnega profesorja slavista Aleksandra Zabolotskega. Kot dopisnik «Ruskega Slova» je prišel Aleksander Zabolotskij leta 1910 v

Ljubljano, kjer je študiral slovensko literaturo, sklenil zveze s predstavniki slovenske književnosti, gibal se v družbi mladih revolucionarjev in prerokoval dni, ki jih uživamo sedaj. Iz Ljubljane je odšel v Zagreb, kjer je na tamošnji univerzi študiral srbsko-hrvatsko književnost, potem pa se vrnil v Moskvo, kjer se je habilitiral na tamošnji univerzi kot docent za jugoslovansko literaturo. Vojna in dogodki na Ruskem so prekinili vse zveze, ki smo jih imeli z mladim ruskim učenjakom in zato je sedaj vest o njegovi tragični smrti toliko bolj pretresala vse, ki smo ga poznali. Ohranimo mu hvaležen spomin!

— *Koncert v spomin za svobodo padlih Slovanov.* V jugoslovanski javnosti znani umešnik Kibalcic priredi koncem zimske sezone v Pragi slovenski koncertni večer v spomin za svobodo padlih Slovanov. Pri tem koncertnem večeru bo sodelovala Češka filharmonija poleg jugoslovanskega pevskega zbora «Jadran» ter praški ruski pevski zbor. Izvajalo se bo znano, s slovanskimi motivi prepleteno «Opelo» Čajkovskega. Koncert se vrši v novozgrajeni barokni dvorani Lucerne.

Dobrovoljski vestnik.

d Agrarna direkcija je določila poselstvo Esterhazy-a v Prekmurju za naseljeval primorskih beguncev in dobrovoljcev, ki dobe zemljo in gospodarska poslopja v zakup. Dobrovoljci, ki nimajo lastne zemlje in se žele naseliti v Prekmurju, naj pošljejo obvezne prijave društvu, da določi izmed prijaviteljnih deputacij, ki bo na licu mesta ogledala zemljišče in gospodarska poslopja ter se pogodila z nadzornikom glede zakupa. Preskrbo orodja in prilagoditev poslopij bo vodila agrarna zajednica, h kateri bodo morali pristopiti vsi naseljenici.

d Agrarno-reformna zakupodajala. Tovariše dobrovoljce opozarjamo, da se vrši dne 18. in 19. t. m. zakupodajala sveta na ljubljanskem Mirju od strani Komend Krizevniškega reda. Tovariše zainteresirane opozarjamo na zakupodajo. Informacije daje dobrovoljski zastopnik v agrarnem odboru.

d Naročnina «Nove Oladzbine» znaša 100 kron letno, članarina pa 4 kro-ne mesečno.

Domače vesti.

Ljubljana, 14. januarja.

* P. n. gg. naročnikom. Ljubljanski čekovni urad nam še-le danes dostavlja vplačila mnogih novih gg. naročnikov, ki so se prijavi li okrog 25. decembra. Zakasnitev znaša torej pri mnogih celo nad tri tedne! Na hitrejšo poslovanje urada seveda nima vpliva urava nobenega lista. One gg. naročnike, ki so naročnino vpsolali ali obnovili potem poštnočekovnega urada in ne dobe v prihodnjih dneh našega lista, prosimo zato potrpljenja — krivda ne zadene nas.

Uprava «Jutra».

* Odstop pomočnika ministra sabračaja? Iz Beograda nam poročajo: Dosedanji pomočnik ministra sabračaja, Savo Jelič, zapusti v kratkem svoje dosedanje mesto in bo zopet prevzel ravnateljsvo sarajevske direkcije državnih železnic.

* Poverjenik Verstovšek se pere v «Slovencu», češ kaj vse je naredil za slovensko šolstvo izza prevrata sem. Mi mu mirno povemo, da sloveniziranje učnih zavodov ni njegova zasluga, ampak samo ob sebi umevni rezultat prevrata. Nasprotno, če bi bili na vodilnih mestih drugi, sposobnejši možje, bi se urejevanje naših šolskih razmer vršilo vse drugače in bi danes naše šolstvo bilo lahko na vse višji stopnji, kakor pa pod vlado teh dveh gospodov. Če pravi Verstovšek, da se je za časa njegovega poverjenikovanja storilo in spreminilo to in ono, je to ravno isto, kakor so včasih rekli: Za časa vlade prevratnega cesarja Franca Jožefa so se zidale železnice, tovarne, dvignila se je kultura, industrija itd. Ljubi František Prochazka je bil na tem razvoju baš tako nedožen, kakor je nedolžen gospod Karel Verstovšek na razvoju našega šolstva in na spremembah, ki so se vršile tedaj, ko je bil on slučajno poverjenik. Šolstvo si je oddahnilo, ko je šel. Zadnji občni zbor slovenskega profesorskega društva je jasno pokazal, kako «vlada» Verstovšek. Ozlovoljenje zoper njega in njegovega pomočnika je priklopelo do vrhunca. Hočemo navesti samo en primer, kako je znameniti «šolnik», ki ni nikdar pokukal čez mariborski horizont, razumeval preureditve naših šol: Za francosčino je nastavljal po prevratu na ljubljanskih srednjih šolah dva francoska feldvebelna, ki sta bila slučajno pri tukajšnji francoski vojaški misiji. Od teh je bil eden trgovski vajenec, drugi pa bogve kaj. V vsakem razredu sta imela po pol ure na teden. Polurni tedenski pouk v modernem jeziku s pomočjo feldvebelnov! Tako je razumel

d Dr. Trumbić — dobrovoljcem. Bivši minister za zunanje zadeve in predsednik jugoslovanskega odbora, doktor Trumbić, je sprejel odbor «Saveza dal-matinskih dobrovoljcev» in ga je v imenu dobrovoljcev pozdravil predsednik Martinis kot duševnega voditelja dobrovoljstva, kot svojega tovariša in prvega dobrovoljca. Trumbić je odgovoril: Poznam vas, dobrovoljce, ki ste s svojim delom, svojim požrtvovanjem in trpljenjem dali vse za osvobodjenje in ujedinjenje naše države. Nadaljujte svoje državotvorno delo. Vi ste v veliki večini sinovi kmetijskega naroda in v seljaštvu je široko polje vašega dela; seljaški stan je najmočnejši v naši državi, ideje, ki jih je osvojil ta stan, padla so na rodovitna tla. Zato pojdit e med narod in nadaljujte tam delo svojega velikega programa o narodnem in državnem edinstvu. Storit e vse, da se ta narod spozna, da si ne bomo več tuji. Naš narod je krepak, on bo izvedel v delu naše edinstvo sam. Delo srbske vojske, jugoslovanskih dobrovoljcev in jugoslovanskega odbora ni bilo posvečeno samo sedanjim generacijam; to delo bo znala ceniti bodočnost, ta bo razumela vaše delo, vaše zaslug e. V naši javnosti vlada danes desorientacija, ki je ne morem razumeti in razlagati jaz, a prepričan sem, da je ne razumeje tudi vi! Zakaj se ne bi fuzionirali demokratska in radikalna stranka, ko so jim vendar osnovna načela državotvornega programa istovetna? Osební momént in napake so nam le v škodo in sprejeto prehod k normalnim razmeram. Trenotne pojave nezadovoljstva, protidravnih akcij, moramo v naši državi onemogočiti, vse svoje moči moramo posvetiti nocojnji konsolidaciji naše države, ker le tako bomo tudi na zunaj močni, tako bomo dvignili ugled naše države na ono stopinjo, kot ga je dvignila na solunski fronti srbska vojska z jugoslovanskimi dobrovoljci. To bodi program vašega dela, dobrovoljskega dela.

d Tovariši-dobrovoljci, ki imajo na razpolago slike in fotografije iz dobrovoljskega življenja, prosimo, da nam iste odstopijo proti nagradi ali povračilu. Porabijo se kot ilustracije k delu o dobrovoljcih. Slike pošljite na naslov: V. F. Jelenc, časnikar, Ljubljana, Francišanska ulica 6. — Ker je stvar nujna, prosimo, da se tovariši takoj odzovejo temu pozivu.

* Čiščenje. «Učiteljski Tovariš» piše: «Na višjem šolskem svetu službuje kot konceptni uradnik Nartle Velikonja, prav mlad mož, o katerem se govori, da še ni položil vseh juridičnih izpitov, ki so za njegovo službovanje potrebni. Ne imeli bi prav nič proti temu mlademu možu, če bi vršil predpisano prakso v uradu višjega šolskega sveta, a smo odločno proti temu, da ta mož kot mlad praktikant sodočuje o usodi slovenskega učiteljsva na sejah višjega šolskega sveta! Naše mnenje je, da spadajo na tako važna mesta po stroki in po letih dorasli možje. Tudi ta slučaj kliče po čiščenju!»

* Dinar ali krona. Pišejo nam: Mi imamo papirnat denar z dinarsko vrednostjo, sedaj dobimo še kovan denar z dinarsko vrednostjo, naše marke (stare) so v parah in dinarjih, nove bodo istotake, na železnici se računa vse v dinarski vrednosti, samo naše pošte ne poznajo dinarjev; ako prinesete nekakšno z naznačenim dinarsko vrednostjo, vam jo vrnejo, akoravno so na njih nalepljene dinarske marke; tako da imamo čast kupovati nove znamke in nakaznice. Ne vem, zakaj so krone na naši pošti v takih časteh. Ko dobimo nov kovani drobiž, imeli bomo ves denar v dinarjih, samo pošte bodo sprejemale vplačila v denarju, ki ga sploh več ni! Prosimo pojasnila od poštnege ravnateljstva, zakaj v okrožju ljubljanskega poštnege ravnateljstva še do danes ne poznajo dinarjev?

* Nagrada orožnikom. Na predlog ministra notranjih del je centralna vlada sklenila, da se vsem orožnikom, ki niso bili kaznovani, nakaže nagrada po 150 dinarjev v znak priznanja za njihovo razporno delo za vzdrževanje javne varnosti v državi.

* Časopisje v neodrešeni domovini. Z novim letom se je slovensko časopisje v neodrešeni domovini znatno pomnožilo in razširilo. Razen «Edinosti» v Trstu in «Goriške straze» izhajajo še literarno-družinski list «Mladika», ženski mesečnik «Jadranka», «Učiteljski list», mladinski list «Mladi rod» ter še par drugih, ki se lepo širijo. Izšlo je v zadnjem času tudi več knjig in koledarjev.

„Julio“ je najboljši in naj-
bolj informiran
slovenski dnevnik!

„Jutro“ je najboljši in najbolj informiran slovenski dnevnik!

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine F. J.)

„Dobro dan, gospod Johnson“, se je oglašil Filip. „Ali zapirate svoj kurnik?“

„Da, gospod,“ odgovori Johnson, „gospod Kenyon in gospod Cane od-potujeta nocoj v Švico, gospod.“

— „Ali za delj časa?“

— „Avgust in september, gospod!“

— „Blagor njima“, pravi Filip. No, potem je pa vsa ulica prazna!“

— „Da, gospod, samo jaz sem ostal...“

— „Da, gotovo, samo Vi“, od-govori Filip in odide, ne da bi razmišljal še dalje.

Bilo je soboto zvečer, drugi teden Nad Londonom je ležala soparica, kakor nad puščavo. Filip je počasi korakal po Piccadillyju. Vkljub gneči je bilo v zraku nekaj kakor nedelj-sko razpoloženje. Toda bilo je so-parno, in Filip je odšel v HydePark, da vsrka nekoliko svežega zraka.

Stopil je nekaj korakov v notra-njost parka in se vsedel na klopi. Na njej je sedel že drug gospod, za kate-rega se pa Filip ni brigal. Pozneje je slučajno pogledal v ono stran in je na svoje največje začudenje spo-znal gospoda Johnsona, ki je pihal

37 iz cigare za pet krajcarjev. Njen soj se je odbijal na njegovih ogorelih li-cih in iz vodenemodrih oči. Klobuk s širokimi mahedravnimi okrajki, ki se je slabo podal njegovi okrogli gla-vi, je tičal za tilnikom.

Filip se je zabaval pri pogledu na tega možakarja, potem ga je pozdra-vil: „Dobro večer, gospod Johnson!“

Gospod Johnson se je zdrzil, poln nezaupljivosti. — — rekli smo že, da je doma iz Smalandije na Švedskem, kjer so vsi ljudje nezaup-ljivi. — — in očitno ni takoj spo-znal Filipa. Potem se je pa spomnil in dvignil roko, da pozdravi gospo-da. Pri tej kretnji mu je padel na tla časopis, ravno pred Filipa. Filip se uljudno skloni, da ga pobere. In glej, ta časopis je „Strix!“

„Strix!“ Desetkrat očiščena esenca švedskega humorja, Alberta Eng-stroema „Strix!“ Bilo mu je, kakor da je odprl okno, k vodi v prošlost, in skozi okno prileti mirovni golob-ček, v kljunu mu prinaša maslinov list, švedski „Strix!“

„Kaj, gospod Johnson, Vi ste šved?“ je vskliknil in podal sosedu roko. Ta jo je prijel neznansko pre-vidno v svoji obe velikanski lopati, in kakor da se je sprožila nekje neka stara, že dolgo časa zarjavela vzmet, je spregovoril v najlepšem smalandskem dialektu: Ej, seveda, jaz sem iz Smalandije doma. Potem

je umolknil, kakor da se sam čudi svojemu glasu...

„Pa gospod vendar ni iz Šved-ske...?“

„I, menda, kako da ne!“ je odgo-voril Filip.

„Ali je mogoče, ali je mogoče, in jaz že nisem štimajst let čul svoje govorice...“

„Tako dolgo ste že tu?“

„Da, da,“ je odgovoril Johnson zamišljen, „z dvajsetimi leti sem od-potoval iz Dakemala, kjer sem do-ma...“

„Poznam ta kraj“, je zamrmral Filip.

„Kaj, gospod pozna Dakemalo?“

Ali je mogoče? Štirinajst let že ni-sem bil tam! Ali poznate gospoda barona, ali postajnega načelnika? Ne? O bog, o bog, kolikokrat sem že hotel potovati domov...“

Filip se je zdrzil. Gospod Smed-ley je bil grobrijan, tudi s Kenyonom je še star račun neporavnan... kaj, ko, ko...“

„No, no, gospod Johnson, mož ka-kor Vi... to vendar ne more biti težko, da bi enkrat potovali domov?“

Johnson je naenkrat pogledal ne-zaupno. To je gotovo rojak one vrste, ki se približuje rojakom v inozem-stvu, da bi jih ogoljufal.

„Nekoliko,“ je končno previdno odgovoril, „nekoliko sem si seveda

že prihranil (Johnson je imel osem tisoč kron švedske veljave, „toda mnogo ni, mnogo ni...“)

Filip je takoj uganil, kje guhi John-sona čevlji, in hitro pojasnil: „O, vi ste me krivo razumeli. Mislim sem drugače. Vi morate po leti vendar le imeti dovolj časa za takšno poto-vanje?“

„No, to že,“ je priznal Johnson, „dela nimam nikakršnega, ves dan, ves teden, ves mesec, samo drevesa moram zalivati, to je vse. Gospodje so se odpeljali na Norveško in v Ka-nado. Cesto sem si že mislil, hej sta-ri, sedaj pojdeš tudi ti abroad, se odpelješ enkrat domov in obiščeš svo-je ljudi v Dakemali...“

Filip je hitro pogledal Johnsona. V njegovih vodenih očeh je čital ve-likansko hrepenenje po domovini, po zemlji, kjer je tekla njegova zibelka. Hitro mu je ponudil dobro smedko iz svojega toka in vprašal: „Ali ste danes prosti, gospod Johnson?“

„No, da, to že,“ je počasi odgovoril Johnson, ki je že menda zopet nju-hal za novimi zanimkami pri tem ne-znancu.

„No, pa pridite vendar z menoj“, je nadaljeval Filip prisrčno. „Pri me-ni dobite navaden obložen kruh in švedsko žganjico, potem popijeva še čašo punča. Ze toliko let nisem go-voril švedski, in verujte mi, gospod

Johnson, meni bi tudi teknilo. Priči-te, saj je že itak skoraj pol devete...“ (Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc

Poslano.*

Proti koncu minulega leta so po-ročevalci listov kar teknovali med seboj, kdo bi kaj več poročal o izseljencih, parobrodskih druž in agentov, obenem se je pa listom zdelo nujno poročati, čitateljem tudi, da podpisani nimam nobene pravice prodajati potne liste za potovanje v Ameriko ali nazaj. Vsem tistim, ki se za potovanje v Ameriko zanimajo, vljudo naznanjam, da imam že 16 let oblastveno potrjeno pravico, izdajati vozne liste za pa-robrodno družbo Cosulich-Line v Trstu in ker delujeva z družbo v najlepšem soglasju v korist potnikov, zastopam to družbo še sedaj in jo bom zastopal tudi za naprej.

Z odličnim spoštovanjem

Simon Kmetec,

glavni zastopnik paroplovne družbe Cosulich-Line v Trstu.

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

* Za vsebino je uredništvo odgo-vorno le v toliko, kolikor zakon za-hteva.

Zahtevajte

v
kavarnah, gostilnah,
brivnicah in javnih
lokalih
„JUTRO“

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino
„pri Zlati lopati“
(prej Hamerschmidt)
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7
147 nazproti križevniške cerkve. 26-18

Več kolporterjev

sprejme takoj
uprava „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Dame, gospodje!

Ako želite biti elegantno običeni,
naročite si pri meni

Union Tailor of America

Josip Gregorin
Ljubljana, Trnovska ul. 19.

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena;
olje za transmisije;
olje, strojno za poljedelske stroje;
olje, strojno za težke stroje;
olje za avtomobile, lahko;
olje — izredno težko;
olje za cilindre;
olje proti prahu.

Glavna zaloga:
Medić, Rakovec & Zaukl, d. z o. z.
prej A. Zankl novi sinovi.

Niša tik Ljubljane

skoro nova, s petimi stanovanji, s dvoriščem,
z moderno opremljeno ključničarsko de-lavnico, z kompletnim inventarjem ali brez
vsega, z električnim obratom 205
se ugodno prodá.
Anonč. in inform. zavod Drago Beseljak,
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 6.

Friziranje dam in manicura

186 vsaki dan od 3. do 7. ure. 2-2
Olga Smerkol
začasno Ljubljana, Nunska ul. 19. II.

Kmetovalci, pozor!

Neverjetne uspehe dosežete pri
prasičih, govedih itd., ako primešate
krmni redni prašek REDIN lekarnarja
638 Piccolija v Ljubljani. 25-2A

ČEVLJI

na dobelo in na drobno, vse vrste moški,
ženski in otroški, delavski kakor tudi naj-
dnejši vseh vrst po najnižjih dnevnih
cenah se dobijo pri znani trdki

ALEKSANDER OBLAT,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.
Tu se pošilja po povzetju po vsem kraljestvu.

Jadranska montanska družba

Brzjavlj.: „Montana“. d. z o. z. Telefon št. 9.
Ljubljana, Zvonarska ulica 5 (J)
Vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse indu-
strijsko izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko
na debelo: Import. in kemijsko stroko. Eksport.

Gramofone, plošče, godbene avtomate,
igle, peresa, posamezne dele
edino pri trdki 562 48-6
A. RASBERGER
Ljubljana, Sodna ulica 5.
Mehanična delavnica za vsa popravila in druge precizne mehanike.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9
se priporoča za vsa v to
stroko spadajoča dela.

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hišo,
pohištvo in lakiranje raznih „koles“ v počti, naj se obrne na trdtko

stavbni in pohištveni
pleskar in ličar
Tone Malgaj,
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 6.

RUDOLF PEVEC

trgovec v Mozirju

namnamam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v
bližini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkvalitetneje ter
po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-
nom, ovsem, vakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjati, s
karloviškim in banatskim vinom. Narodila naj se pošiljajo naravnost
na trdtko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavlj.: Pevec,
Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z
vsako drugo trdtko. Obenem se bodo tamkaj prodajale deske, les in
drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

585 26-9 Rudolf Pevec.

Pivovarna „UNION“

Telefon št. 311. Brzjavni naslov: Pivovarna, Ljubljana.

Ljubljana-Spodnja Šiška

priporoča svoje izborno pivo v sodcih in stekle-
nicah. Dobe se tudi tropina in sladne cime, ki
so kot živinska piča zelo priporočljive. 43 52-21

: Jadranska banka :

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi
pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija,
Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb,
Zrst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.